

UPA2019/135

10.04.19./Peter Olsen

Forslag til Inatsisartutbeslutning om Naalakkersuisut pålægges til FM2020, at fremlægge en handlingsplan om eksport af sand

(Medlem af Inatsisartut Aqqaluk Heilmann, Atassut)

Indledningsvis vil jeg takke Aqqaluk Heilmann for et spændende og interessant forslag.

Fiskeri er stadigvæk landets vigtigste erhverv. Men vi alle der arbejder i politik ved, at det med at basere sit erhverv på et enkelt bestemt erhverv ikke er holdbart på længere sigt.

Derfor har vi alle politikere interesseret i og arbejder for, at vores land får en flerstrengt erhverv, ved at andre erhverv end fiskeri bliver søjlerne i vores lands økonomiske fundament;

Alle os der arbejder inden for politik, sætter nye erhvervsmuligheder, skabelser af disse højt og ønsker at opnå dette.

De erhverv, der ud over fiskerierhvervet, der kan opstartes her på Grønland, er blandt andet råstof-erhvervet, smykkesterhverv samt turismeerhverv.

Turismeerhvervet er i langsom stigning og råstof-erhvervet har efter usikkerhed i de senere år her på det seneste vist en fremgang der giver optimisme.

Vi kan se på Rubinminen i Aappaluttoq; rubinminen er efterhånden ved at køre optimalt. Der har aldrig været så mange småskalaansøgninger end nu. Ved Kangerlussuaq er man i gang med at udvinde anorthosit. Ved Moriusaq har man fundet titaniumsforekomster der giver anledning til optimisme. Ligeledes ved vi at efterforskningen af nikkelforekomster ved Maniitsoq også giver anledning til optimisme og ikke mindst er man i Citronenfjorden i Nordøstgrønland også i færd med at undersøge zinkforekomsterne.

Kort sagt er der god fremtid for mineindustrien her i landet.

Også til Aqqaluk Heilmanns forslag om at Naalakkersuisut udarbejder en handlingsplan for eksport af sand. Det er både dejligt og interessant at Aqqaluk Heilmann fremsætter dette forslag.

Selv om det måske ikke er sensationelt og noget nyt at sælge sand, så mener jeg at jeg ikke tager meget fejl hvis jeg siger at det på en måde er sensationelt og noget nyt, at vi her i landet kan sælge sand.

Vi har stort set under hele vores barndom leget i sanddynger og spillet fodbold der, så hvem tænkte dengang at vi senere i livet kan høre, at vi kunne have erhverv der baserer sig på salg af sand. Kan man da drive erhverv med sand som produkt?

Sælge sand; tanken og planer herom er noget nyt her i landet og som sådan interessant.

Jeg hørte først om denne tanke og mål gennem Sermitsiaq.AG. I Sermitsiaq.AG kunne man den 15. februar blandt andet læse følgende artikel med denne overskrift:

“Eksport af sand fra Grønland”. Artiklen er skrevet af 2 forskere 2 danske forskere, nemlig Mette Bendixen og Lars Lønsmann. Disse har sammen med vores landsmand Minik Rosing publiceret en artikel i Nature Sustainability.

De har publiceret deres undersøgelsesresultater om de forskellige muligheder der er for eksport af sand fra Grønland.

Kort sagt siges der, at der i forbindelse med afsmeltningen af indlandsisen kommer sand frem, der kan sælges til resten af verden. Man siger at man mangler sand af god kvalitet i resten af verden, og man siger at den sand der findes her, er af god kvalitet der er oplagt at eksportere. Man siger at der importeres sand for 14 mia. kr om året. Man siger at sandet fra Sahara ikke er af god kvalitet og ikke kan bruges. Man siger at vores sand er oplagt at bruge i beton, glas, i asfaltproduktion, til computerchip, tandpasta, brystimplantater og vinproduktion.

Man siger at disse forskere har en undersøgelse igang, og man siger ligeledes at de leder efter andre forskere her fra landet, som de kan samarbejde med.

Sidst men ikke mindst ønsker Inuit Ataqatigiit at sætte en tyk streg under, at man i forbindelse med udnyttelse af enhver ressource her fra landet skal tage udgangspunkt i os selv. Forstået på den måde, at når vi engang ud i fremtiden skal eksportere sand, så ønsker Inuit Ataqatigiit at vi lokale selv skal have ansvar for eksport af sand, og det ikke skal være sådan, at virksomheder fra udlandet atter engang skal have ansvaret for dette. Det skal ikke drives som storskalaprojekt, måske kan vi se på den som et mindre projekt; et såkaldt småskalaprojekt.

Derfor; støtter vi Aqqaluk Heilmanns forslag og henviser den til behandling i Anlægs- og Energiudvalget.

Tak

Peter Olsen

Inuit Ataqatigiit